

INFORMACIJA O PREDLOZIMA ZA RASKID UGOVORA O KONCESIJI KOJIMA JE PREDVIĐENA IZGRADNJA MALIH HIDROELEKTRANA NA VODOTOCIMA RAŠTAK, LJEVIŠKA I REŽEVIĆA RIJEKA

U zavisnosti od instalisane snage energetskog objekta koji se planira graditi, izgradnja objekta mHE omogućena je kroz dva zakonska modela. Prvi način je tenderski postupak koji se sprovodi shodno Zakonu o koncesijama, dok drugi način predstavlja pojednostavljenu proceduru autorizacije energetskih objekata male instalisane snage do 1 MW, utvrđenu Zakonom o energetici, kroz izdavanje energetske dozvole. U vezi sa pomenutom procedurom, a na osnovu izdatih energetskih dozvola, Vlada Crne Gore je donijela odluke o davanju koncesija na osnovu kojih su, između ostalih, zaključeni ugovori o koncesiji na sljedećim vodotocima: Raštak, Reževića rijeka i Ljeviška rijeka.

Koncesija data na osnovu zaključenog ugovora na osnovu energetske dozvole realizuje se kroz tri faze, i to: **I faza**, izrada tehničke dokumentacije; **II faza**, izgradnja objekata male hidroelektrane i **III faza**, tehno-ekonomsko korišćenje vodnog potencijala za proizvodnju električne energije u mHE.

Period koncesije po ovim ugovorima iznosi 30 godina (zbir I, II i III faze) i počinje da teče od datuma izdavanja urbanističko-tehničkih uslova (UTU).

- **Raštak (koncesionar „Kol Energy“ doo), Opština Kolašin**

U skladu sa zakonskom regulativom, Ministarstvo ekonomije je privrednom društvu „Kol Energy“ doo iz Kolašina izdalo dvije energetske dozvole kojima je omogućena izgradnja dvije mHE, i to: mHE „Raštak“ i mHE „Raštak 2“, na djelovima vodotoka Raštak u Opštini Kolašin. Projekat izgradnje mHE „Raštak 2“ se oslanja na projekat izgradnje mHE „Raštak“ koja se nalazi uzvodno od mHE „Raštak 2“. Na osnovu izdatih energetskih dozvola zaključena su dva ugovora o koncesiji.

Izgradnja mHE „Raštak“ na dijelu vodotoka Raštak između kota 870 mnm i 660 mnm

Dana 12.11.2010. godine Ministarstvo ekonomije je privrednom društvu „Kol Energy“ doo iz Kolašina izdalo energetske dozvole za izgradnju mHE „Raštak“, instalisane snage 624 kW i planirane godišnje proizvodnje od 2,496 GWh, na dijelu vodotoka Raštak između kota 870 mnm i 660 mnm. Na osnovu izdate energetske dozvole, Vlada Crne Gore je donijela Odluku o davanju koncesije za izgradnju mHE „Raštak“ na vodotoku Raštak („Službeni list CG“ broj 15/12) na osnovu koje je zaključen Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Raštak“ na vodotoku Raštak broj: 01-25/81 od 28.03.2012. godine između Vlade Crne Gore kao koncedenta i privrednog društva „Kol Energy“ doo, u svojstvu koncesionara.

Koncesionar je 04.09.2012. godine dobio UTU što označava početak perioda koncesije od 30 godina i početak rokova I faze. Poštujući rokove ove, koncesionar je 08.08.2013. godine dobio građevinsku dozvolu i ušao u II fazu-fazu izgradnje. Zbog okolnosti na koje investitor nije mogao uticati rok za završetak izgradnje nije mogao biti ispoštovan usled čega se stvorila potreba da se produži faza izgradnje kroz zaključenje aneksa. S tim u vezi, Aneks broj 1 Ugovora o koncesiji je zaključen 18.05.2016. godine i istim je rok za završetak izgradnje određen do 08.08.2017. godine. Pomenuto produženje je izvršeno na račun skraćenja III faze tj. faze eksploatacije. Nakon toga, a usled nepromijenjenih okolnosti na osnovu kojih je zaključen Aneks broj 1 Ugovora, koncesionar je u nemogućnosti da ispoštuje rok za završetak II faze podnio zahtjev za novo produženje roka. U skladu sa navedenim, pripremljen je Predlog aneksa br. 2 Ugovora, koji je nakon usvajanja od strane Vlade zaključen dana 07.08.2017. godine, i istim je predviđeno da se II faza produžava na način da se utvrđuje krajnji rok za završetak izgradnje mHE do 08.11.2018. godine, a koji predstavlja istovremeno i krajnji rok za Datum početka komercijalnog rada mHE.

Nakon toga, u periodu trajanja II faze Ugovora koncesionar je 23.05.2018. godine podnio novi zahtjev za produženje II faze, usled nemogućnosti da riješi imovinsko pravne odnose na lokaciji neophodnoj za izgradnju dalekovoda na koji bi se priključila mHE Raštak. Traženo produženje je zahtjevano do 30.11.2020. godine.

U narednom periodu, a u namjeri da se na jedinstven način reguliše uticaj potencijalno spornih okolnosti, na prava i obaveze ugovornih strana u koncesionim ugovorima, tamo gdje takve okolnosti postoje, i da omogući realan rok za završetak ugovorenih obaveza koncesionarima, Vlada Crne Gore je Zaključkom od 20.12.2018. godine, zadužila Ministarstvo ekonomije da svim postojećim koncesionarima koji nijesu započeli fazu eksploatacije ponudi tipski ugovor, kojim bi se redefinisali i preciznije uredili određeni aspekti postojećih koncesionih odnosa.

Naime, Vlada je, u cilju unifikacije postojećih koncesionih odnosa utvrdila tipski ugovor za koncesiju za izgradnju mHE, koji po svojoj suštini predstavlja izmjene i dopune Originalnog ugovora u prečišćenoj formi, i na osnovu ovog Ugovora ne nastaje novi koncesioni odnos između koncedenta i koncesionara, već se njime uređuje postojeći koncesioni odnos nastao na osnovu Originalnog ugovora.

Imajući u vidu navedeno, a nakon što je koncesionar prihvatio dostavljeni predlog ugovora, Vlada Crne Gore je na sjednici od 1.10.2019. godine prihvatila tipski ugovor i isti je zaključen sa koncesionarom "Kol energy" doo dana 13.11.2019. godine. Zaključenjem novog ugovora, redefinisani su rokovi, na način da je koncesionar preuzeo obavezu da završi izgradnju predmetne mHE do 30.11.2020. godine, kao roka koji je sam koncesionar zatražio u svom zahtjevu .

Odredbama novog ugovora koncesionar je bio u obavezi da dostavi novu bankarsku garanciju u formi utvrđenoj ugovorom u iznosu od 25% vrijednosti planirane investicije za prvu godinu faze izgradnje, počev od zaključenja ugovora, a koja ne može biti manja od 250.000,00€, o čemu je koncesionar blagovremeno obaviješten. Koncesionar nije obezbijedio predmetnu bankarsku garanciju, već je kao sredstvo obezbjeđenja nakon zaključenja ugovora ostala tada važeća bankarska garancija na iznos od 70.000,00€.

Članom 23 Ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane "Raštak" na vodotoku Raštak broj: 310-1873/2019-1 od 13.11.2019. godine je propisano:

„23.2. Pored slučajeva iz stava 1 ovog člana, Koncedent ima pravo da raskine ovaj ugovor u slučajevima kada:

23.2.1. Koncesionar nije dostavio bilo koju od bankarskih garancija, u visini, roku i sa sadržajem predviđenim čl. 12 i 19 Ugovora.”

Nadalje, stavom 3 istog člana je propisano:

“23.3. U slučajevima iz stava 2 ovog člana, Koncedent je prije raskida Ugovora dužan da u pisanoj formi obavijesti Koncesionara o kršenju ugovora i postojanju osnova za raskid i da mu odredi primjereni rok za izvršenje ugovorene obaveze koji ne može biti duži od 90 dana. U slučaju da Koncesionar ne postupi po zahtjevu Koncedenta i ne otkloni kršenje Ugovora, odnosno ne izvrši ugovornu obavezu, u ostavljenom roku, Koncedent može pisanom izjavom raskinuti Ugovor.”

Cijeneći navedeno, stvorena je obaveza da Vlada, kao koncedent, utvrdi primjereni rok koncesionaru, društvu „Kol Energy“ d.o.o, za izvršenje ugovorne obaveze u smislu dostavljanja nove bankarske garancije..

Uvažavajući navedeno, Ministarstvo ekonomije je informisalo Vladu Crne Gore, kao koncedenta, o predmetnoj stvari nakon čega je Vlada Crne Gore donijela Zaključak broj: 07-4660 od

15.10.2020. godine. Ovim Zaključkom, a poštujući odredbe člana 23.3 Ugovora o koncesiji, koncedent je utvrdio primjeren rok za izvršenje ugovorene obaveze, na sljedeći način:

„Vlada određuje koncesionaru „Kol Energy“ doo primjeren rok od 30 dana za izvršenje ugovorene obaveze u smislu dostavljanja bankarske garancije u skladu sa zaključenim Ugovorom o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane "Raštak" na vodotoku Raštak broj: 310-1873/2019-1 od 13.11.2019. godine."

Pored ovoga, a kako je članom 12.9. Ugovora o koncesiji propisano: "Propuštanje Koncesionara da dostavi novu Bankarsku garanciju u rokovima iz ovog člana smatraće se osnovom za aktiviranje prethodno dostavljene Bankarske garancije i naplatu cjelokupnog iznosa", pokrenut je postupak naplate postojeće garancije sa odloženim rokom naplate zaključno sa 25.12.2020. godine.

Primjereni rok od 30 dana počeo je da teče 23.10.2020. godine, kao dan dostavljanja dopisa kojim je koncesionar obaviješten o utvrđenom roku za izvršenje ugovorne obaveze. Budući da u primjerenom roku koncesionar nije izvršio ugovorenu obavezu, Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane "Raštak" na vodotoku Raštak broj: 310-1873/2019-1 od 13.11.2019. godine, će se raskinuti.

izgradnja mHE „Raštak 2“ na dijelu vodotoku Raštak između kota 660 mnm i 450 mnm

Privrednom društvu, „Kol Energy“ d.o.o. iz Kolašina Ministarstvo ekonomije je izdalo energetske dozvolu 29.04.2013. godine za izgradnju mHE „Raštak 2“ na dijelu vodotoka Raštak između kota 660 mnm i 450 mnm. Predmetnom dozvolom je predviđena izgradnja mHE instalisane snage 624 kW, ukupne planirane godišnje proizvodnje 2,496 GWh.

Na osnovu izdate energetske dozvole, Vlada Crne Gore je donijela Odluku o davanju koncesije za izgradnju mHE „Raštak“ na vodotoku Raštak na osnovu koje je 24.04.2014. godine zaključen Ugovor o koncesiji, između Vlade Crne Gore kao koncedenta i privrednog društva „Kol Energy“ d.o.o u svojstvu koncesionara.

Imajući u vidu da je koncesionar 18.05.2017. godine dobio UTU počeli su da teku rokovi I faze Plana realizuje u trajanju od 12 mjeseci. Koncesionar je, shodno odredbama iz ugovora bio u obavezi da dobije građevinsku dozvolu ili da podnese prijavu gradnje, najkasnije 18.05.2018. godine. Budući da je rok za završetak I faze Plana realizacije istekao 18.05.2018. godine, koncesionar se obratio sa zahtjevom 23.05.2018. godine za produženje pomenute faze do 31.12.2019. godine. Razlozi zbog kojih se traži produženje su vezani za projekat izgradnje mHE „Raštak“ odnosno problem nemogućnosti da riješi imovinsko pravne odnose na lokaciji neophodnoj za izgradnju dalekovoda na koji bi se priključile obje mHE koje koncesionar planira da gradi na ovom vodotoku. Projekat izgradnje mHE „Raštak 2“ se oslanja na projekat izgradnje mHE „Raštak“ koja se nalazi uzvodno od mHE „Raštak 2“. Rješavanje problema oko priključenja i izgradnje infrastrukture je suštinski isti problem kao i kod projekta izgradnje mHE „Raštak“.

S tim u vezi, a na osnovu utvrđenog modela regulisanja uticaja potencijalno spornih okolnosti na jedinstven način, na sjednici održanoj 1.10.2019. godine, Vlada je prihvatila tipski ugovor i isti je zaključen sa koncesionarom dana 13.11.2019. godine. Zaključenjem novog ugovora, redefinisani su rokovi, na način da se koncesionar obavezao da obezbijedi građevinsku dozvolu za mHE „Raštak 2“ na vodotoku Raštak do 31.12.2019. godine. Takođe, ovim Ugovorom propisana je obaveza da koncesionar dostavi bankarsku garanciju u visini, roku i sa sadržajem predviđenim članom 12 ugovora.

Imajući u vidu navedeno, koncesionar nije izvršio svoju ugovornu obavezu kako u pogledu rokova utvrđenih predmetnim ugovorom, tako i u pogledu obezbjeđenja adekvatne bankarske garancije kao sredstva obezbjeđenja izvršavanja obaveza iz Ugovora budući da trenutno važeća garancija zadovoljava iznos, ali ne i sadržinu.

Po pitanju navedenog, ovo je uređeno članom 23 Ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane "Raštak" na vodotoku Raštak broj: 310-1872/2019-1 od 13.11.2019. godine koji glasi:

„23.2. Pored slučajeva iz stava 1 ovog člana, Koncedent ima pravo da raskine ovaj ugovor, između ostalog, i u slučajevima kada:

23.2.1. Koncesionar nije dostavio bilo koju od bankarskih garancija, u visini, roku i sa sadržajem predviđenim čl. 12 i 19 Ugovora.

23.2.6. Koncesionar ne obavlja koncesione djelatnosti u skladu sa dinamikom i u obimu utvrđenom Ugovorom i Planom realizacije, odnosno ne izvrši radnje iz I ili II Faze Plana realizacije u ugovorenom roku ili ne započne koncesionu djelatnost u ugovorenom roku.”

Nadalje, stavom 3 istog člana je propisano:

“23.3. U slučajevima iz stava 2 ovog člana, Koncedent je prije raskida Ugovora dužan da u pisanoj formi obavijesti Koncesionara o kršenju ugovora i postojanju osnova za raskid i da mu odredi primjereni rok za izvršenje ugovorene obaveze koji ne može biti duži od 90 dana. U slučaju da Koncesionar ne postupi po zahtjevu Koncedenta i ne otkloni kršenje Ugovora, odnosno ne izvrši ugovornu obavezu, u ostavljenom roku, Koncedent može pisanom izjavom raskinuti Ugovor.”

Uvažavajući navedeno, Ministarstvo ekonomije je informisalo Vladu Crne Gore, kao koncedenta, o predmetnoj stvari nakon čega je Vlada Crne Gore donijela Zaključak broj: 07-4660 od 15.10.2020. godine. Ovim Zaključkom, a poštujući odredbe člana 23.3 Ugovora o koncesiji, koncedent je utvrdio primjeren rok za izvršenje ugovorne obaveze, na sljedeći način:

„Vlada određuje koncesionaru „Kol Energy“ doo primjeren rok od 30 dana za izvršenje ugovorne obaveze u smislu dostavljanja bankarske garancije u skladu sa zaključenim Ugovorom o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane "Raštak 2" na vodotoku Raštak broj: 310-1872/2019-1 od 13.11.2019. godine.“

Pored ovoga, cijeneći odredbe člana 12.9. Ugovora o koncesiji koje glase: “Propuštanje Koncesionara da dostavi novu Bankarsku garanciju u rokovima iz ovog člana smatraće se osnovom za aktiviranje prethodno dostavljene Bankarske garancije i naplatu cjelokupnog iznosa“, pokrenut je postupak naplate postojeće garancije sa odloženim rokom naplate zaključno sa 25.12.2020. godine.

Nadalje, kako je 31.12.2019. godine istekao rok za završetak I faze Plana realizacije u kom roku koncesionar nije završio ugovornu obavezu Zaključkom broj: 07-4660 od 15.10.2020. godine, utvrđen je i primjeren rok za izvršenje ove ugovorne obaveze, na sljedeći način:

„Vlada određuje koncesionaru „Kol Energy“ doo primjeren rok od 60 dana za izvršenje ugovorne obaveze u smislu završetka I faze u skladu sa zaključenim Ugovorom o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane "Raštak 2" na vodotoku Raštak broj: 310-1872/2019-1 od 13.11.2019. godine.“

Primjereni rokovi su počeli da teku 23.10.2020. godine, kao dan dostavljanja dopisa kojim je koncesionar obaviješten o utvrđenom roku za izvršenje ugovornih obaveza. Budući da u primjerenom roku od 30 dana koncesionar nije izvršio ugovorenu obavezu u smislu dostavljanja

bankarske garancije, Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane "Raštak 2" na vodotoku Raštak broj: 310-1872/2019-1 od 13.11.2019. godine, će se raskinuti.

Takođe, koncesionar je nakon što mu je utvrđen primjeren rok podnio zahtjev kojim je zatražio utvrđivanje mirovanja prava i obaveza iz oba ugovora, iz razloga više sile kao posledica Covida-19. U ovom slučaju okolnosti koje su uticale na koncesionara da kasni sa izvršenjem obaveza po ugovoru u smislu dostavljanja bankarskih garancija ne predstavljaju okolnosti zbog kojih bi koncedent morao odrediti mirovanje prava i obaveze, pa ne mogu uticati na započete aktivnosti na raskidu ugovora.

- **Reževića rijeka (koncesionar „MEII“ d.o.o.), Opština Budva**

Ministarstvo ekonomije je, u skladu sa zakonskom regulativom, dana 17.07.2013. godine fizičkom licu g-dinu Radoslavu Kovačeviću iz Budve izdalo energetska dozvolu za izgradnju mHE na vodotoku Reževića rijeka, Opština Budva. Na osnovu izdate dozvole Vlada Crne Gore je donijela Odluku o davanju koncesije za izgradnju mHE "Rijeka Reževića" nakon čega je dana 03.02.2014. godine zaključen Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju mHE "Rijeka Reževića" na vodotoku Reževića rijeka između Vlade Crne Gore, u svojstvu koncedenta, i g-dina Radoslava Kovačevića, kao koncesionara.

Imajući u vidu da je Ugovor o koncesiji zaključen sa fizičkim licem, koncesionar je shodno ugovornoj obavezi, u roku od 60 dana od dana zaključenja, osnovao koncesiono društvo odnosno privredno društvo „MEII“ doo, Budva, kao jednočlano društvo sa ograničenom odgovornošću u kojem je g-din Radoslav Kovačević bio jedini član u društvu. Nakon toga, koncesionar je 10.04.2014. godine dobio UTU čime su počeli da teku rokovi za realizaciju I faze Ugovora, u trajanju od 12 mjeseci.

Kako je u martu 2015. godine koncesionar, kao jedini osnivač koncesionog preduzeća, preminuo, stvorili su se uslovi za primjenu člana 57 Zakona o koncesijama koji predviđa da u slučaju više sile kojom je onemogućeno vršenje koncesione djelatnosti, a koja se nije mogla predvidjeti u vrijeme zaključenja ugovora o koncesiji, privremeno miruju prava i obaveze iz Ugovora do prestanka dejstva više sile, odnosno vanrednog događaja, u smislu okončanja ostavinskog postupka ili određivanja privremenog staraoca zaostavštine koncesionara. Shodno tome, Vlada Crne Gore je na sjednici od 08.05.2015. godine donijela Odluku o mirovanju prava i obaveza iz Ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Rijeka Reževića“ na vodotoku Reževića rijeka. Odluka je objavljena u "Službenom listu CG" broj 31/15 od 18.06.2015. godine i ista predviđa privremeno mirovanje prava i obaveza iz ugovora do prestanka vanrednog događaja, ali ne duže od jedne godine od dana stupanja na snagu ove odluke. U roku utvrđenom navedenom Odlukom, gospođa Ljubica Strugar, kao vanbračni supružnik pok. Kovačevića, dostavila je Ministarstvu ekonomije Rješenje Osnovnog suda u Kotoru O.br.176/15 od 08.04.2016. godine kojim je imenovana za privremenog staraoca zaostavštine pok. Kovačevića. Uvidom u pomenuto rješenje utvrđeno je da je Ljubica Strugar iz Budve postavljena za privremenog staraoca na zaostavštini pok. Kovačević Radoslava, te da je navedenim rješenjem ovlašćena da preduzima sve pravne i faktičke radnje i zastupa sve naslednike u realizaciji predmetnog Ugovora. Shodno navedenom, Ugovor je nastavio da se realizuje sa privrednim društvom "MEII" d.o.o. Budva, budući da je kroz Centralni registar privrednih subjekata (CRPS) izvršena promjena na način da je g-đa Strugar imenovana za ovlašćenog zastupnika pomenutog društva. Međutim, uvidom u izvod iz CRPS-a se uočava da su g-đi Strugar, kao ovlašćenom zastupniku koncesionog društva, ograničena ovlašćenja i to na način utvrđen Rješenjem Osnovnog suda u Kotoru O.br. 176/15. Očigledno je da na ovaj način privremenom staraocu nije dato izričito ovlašćenje za raspolaganje sa zaostavštinom pokojnog Kovačević Radoslava. Kako je Rješenjem Osnovnog suda u Kotoru imenovana g-đa Strugar za privremenog staraoca na zaostavštini pok. Kovačevića, kao i da je

izvršena promjena u CRPS, i da joj je istim omogućeno da preuzima sve pravne i faktičke radnje u realizaciji Ugovora, konstatovano je da su predmetne vanredne okolnosti prestale.

U skladu sa navedenim, g-đa Strugar je pokušala da kroz privredno društvo "MEII" d.o.o. Budva nastavi realizaciju ovog Ugovora i s tim u vezi obezbijedila dobijanje građevinske dozvole dana 03.10.2016. godine čime su počeli da teku rokovi II faze plana realizacije, odnosno faze izgradnje u trajanju od 24 mjeseca.

Međutim, dana 03.08.2017. godine, Ministarstvu ekonomije, privredno društvo "MEII" d.o.o. je podnijelo zahtjev za dobijanje saglasnosti da se izvrši prenos Ugovora o koncesiji mHE „Rijeka Reževića“ na drugog koncesionara. Usled postojanja ograničenja u ovlašćenju koje se ogleda u činjenici da privremenom staraocu nije dato izričito ovlašćenje za raspolaganje sa zaostavštinom pokojnog Kovačević Radoslava, odnosno ovlašćenje za prenošenje Ugovora o koncesiji mHE "Rijeka Reževića" na drugog koncesionara, Ministarstvo ekonomije je pomenuti zahtjev odbilo. Nakon toga, privredno društvo "MEII" d.o.o. je dostavilo novi zahtjev Ministarstvu ekonomije dana 18.12.2017. godine kojim je zatraženo da se utvrdi mirovanje prava i obaveza iz Ugovora.

Činjenica da još nije okončan ostavinski postupak u ovom slučaju ne predstavlja okolnost koja bi obavezivala koncedenta da odredi mirovanje prava i obaveza koncesionara. Naime, iako ove okolnosti imaju karakter nepredviđenih okolnosti, one ne predstavljaju okolnosti koje onemogućavaju vršenje koncesione djelatnosti, u smislu člana 57 Zakona o koncesijama. Činjenica je da koncesiono društvo ima ovlašćenog zastupnika, i to privremenog staraoca zaostavštine koji je odlukom suda ovlašćen da preuzima sve radnje u svrhu realizacije ugovora o koncesiji, pa samo vođenje ostavinskog postupka ne onemogućava izvršavanje ugovornih obaveza, te nisu ispunjeni zakonom zahtijevani uslovi za određivanje mirovanja.

Kroz praćenje realizacije obaveza iz zaključenog ugovora Ministarstvo ekonomije je obaviještavalo koncesionara o obavezi dostavljanja nove bankarske garancije. Naime, u skladu sa obavezom iz ugovora koncesionar je bio u obavezi da kao sredstvo obezbjeđenja izvršenja obaveza iz Ugovora dostavi garanciju u iznosu od 25% vrijednosti planirane investicije. S tim u vezi, koncesionar je bio u obavezi da 03.10.2017. godine dostavi novu garanciju u iznosu od 219.335,00€. Međutim, koncesionar je obezbijedio bankarsku garanciju na iznos od 20.000,00€. Takođe, dana 03.10.2018. godine je istekla faza izgradnje, a koncesionar nije stvorio uslove za puštanje predmetne mHE u rad.

Članom 23 Ugovora o koncesiji je propisano:

„23.2. Pored slučajeva iz stava 1 ovog člana, Koncedent ima pravo da raskine ovaj ugovor, između ostalog, u slučajevima kada:

i. Koncesionar nije dostavio bilo koju od bankarskih garancija, u visini, roku i sa sadržajem predviđenim čl. 11 i 19 Ugovora;

v. Koncesionar ne obavlja koncesione djelatnosti u skladu sa dinamikom i u obimu utvrđenom Ugovorom i Planom realizacije, osim u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile;

vi. Koncesionar ne izvrši radnje iz I ili II faze Plana realizacije u ugovorenom roku ili ne započne koncesione djelatnosti u ugovorenom roku;

23.3. Prije pokretanja postupka raskida Ugovora iz stava 2 ovog člana, Koncedent je dužan da u pisanoj formi obavijesti Koncesionara i odredi mu primjereni rok za izvršenje ugovorene obaveze.“

Cijeneći činjenicu da koncesionar nije obezbijedio bankarsku garanciju, u visini, roku i sa sadržajem predviđenim članom 11 Ugovora, niti izvršio radnje iz II faze Plana realizacije u ugovorenom roku, koncedent ima pravo da raskine ugovor. Prije toga, Vlada, kao koncedent, je u obavezi da utvrdi primjereni rok koncesionaru, društvu „MEII“ d.o.o, za izvršenje ugovornih

obaveza u smislu utvrđivanja roka za završetak II faze i roka za dostavljanje nove bankarske garancije u visini, roku i sa sadržajem predviđenim članom 11 Ugovora.

Uvažavajući navedeno, Vlada Crne Gore je donijela Zaključak broj: 07-4660 od 15.10.2020. godine kojim je, poštujući odredbe člana 23.3 Ugovora o koncesiji, utvrdila primjeren rok za izvršenje ugovorene obaveze, na sljedeći način:

„Vlada određuje koncesionaru „MEII“ d.o.o primjeren rok od 30 dana za izvršenje ugovorne obaveze u smislu dostavljanja bankarske garancije u skladu sa zaključenim Ugovorom o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju mHE “Rijeka Reževića” na vodotoku Reževića rijeka broj: 01-28/18 od 3.02.2014. godine.“

Pored navedenog, kako je članom 11.9. Ugovora o koncesiji propisano: “Propuštanje Koncesionara da dostavi novu Bankarsku garanciju u rokovima iz ovog člana smatraće se osnovom za aktiviranje prethodno dostavljene Bankarske garancije i naplatu cjelokupnog iznosa“, pokrenut je postupak naplate postojeće garancije sa odloženim rokom naplate zaključno sa 25.12.2020. godine.

Nadalje, koncesionaru je dana 03.10.2018. godine, istekao rok za završetak II faze Plana realizacije. Imajući u vidu da koncesionar nije završio izgradnju predmetne mHE, u ugovorenom roku, Vlada Crne Gore, je Zaključkom broj: 07-4660 od 15.10.2020. godine, u tački 6 utvrdila i primjeren rok za izvršenje ugovorne obaveze, na sljedeći način:

„Vlada određuje koncesionaru „MEII“ d.o.o primjeren rok od 60 dana za izvršenje ugovorne obaveze u smislu završetka II faze u skladu sa zaključenim Ugovorom o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju mHE “Rijeka Reževića” na vodotoku Reževića rijeka broj: 01-28/18 od 3.02.2014. godine.“

Primjereni rokovi su počeli da teku 3.11.2020. godine, kao dan dostavljanja dopisa kojim je koncesionar obaviješten o primjerenim rokovima za izvršenje ugovornih obaveza. Budući da u datom roku od 30 dana, koncesionar nije izvršio ugovorenu obavezu, u smislu dostavljanja bankarske garancije, Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju mHE “Rijeka Reževića” na vodotoku Reževića rijeka broj: 01-28/18 od 3.02.2014. godine, će se raskinuti.

- **Ljeviška (koncesionar „Dekar“ doo), Opština Kolašina**

U skladu sa utvrđenom zakonskom regulativom privrednom društvu „Dekar“ d.o.o. iz Podgorice Ministarstvo ekonomije je dana 12.03.2012. godine izdalo energetska dozvolu za izgradnju mHE „Ljeviška rijeka-izvor Morače“, instalisane snage 980 kW i ukupne planirane godišnje proizvodnje 3,321 GWh na dijelu vodotoka bez naziva iz slivnog područja Gornja Morača između kota 1280 mm i 1050 mm. Na osnovu izdate dozvole Vlada Crne Gore je donijela Odluku o davanju koncesije za izgradnju male hidroelektrane „Ljeviška rijeka, izvor Morače“ na vodotoku bez naziva iz slivnog područja Gornja Morača, nakon čega je zaključen Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane „Ljeviška rijeka-izvor Morače“ broj: 01-1670/1 od 29.06.2012. godine, između Vlade Crne Gore, kao koncedenta, i privrednog društva „Dekar“ doo, u svojstvu koncesionara.

Koncesionar je 23.07.2013. godine dobio UTU čime su počeli da teku rokovi iz Ugovora. Dana 03.09.2014. godine, koncesionaru je izdata građevinska dozvola za izgradnju mHE “Ljeviška rijeka”, čime je započeta II faza Plana realizacije projekta u trajanju od 24 mjeseca. U skladu sa navedenim, koncesionaru se 03.09.2016. godine završila II faza Plana realizacije. Kako su u međuvremenu nastupile okolnosti koje onemogućavaju realizaciju ovog projekta, koncesionar se 11.05.2016. godine obratio sa zahtjevom za produženje II faze Plana realizacije za period od 24

mjeseca, na račun treće faze odnosno faze eksploatacije. Osnovni razlozi za produženje su navedeni nemogućnost priključenja predmetne male hidroelektrane na elektroenergetsku mrežu. Naime, mjesto priključenja male hidroelektrane „Ljeviška rijeka-izvor Morače“ je predviđeno na 35 kV sabirnicu na lokaciji izgradnje male hidroelektrane Raštak koja još uvijek nije izgrađena. I pored činjenice da je priključenje predmetne mHE, shodno Ugovoru, prepoznato kao rizik koncesionara, zaključen je Aneks br. 1 Ugovora dana 12.09.2016. godine, kojim je rok za završetak II faze produžen do 03.09.2018. godine na račun skraćenja III faze – tehno-ekonomsko korišćenje vodotoka. Međutim, koncesionar je dana 14.09.2017. godine podnio zahtjev za mirovanje prava i obaveza iz Ugovora o koncesiji za izgradnju male hidroelektrane „Ljeviška rijeka - izvor Morače“. Osnovni razlozi za mirovanje su navedeni kao nemogućnost priključenja predmetne mHE na elektroenergetsku mrežu. Naime, mjesto priključenja mHE „Ljeviška rijeka-izvor Morače“ je predviđeno na 35 kV sabirnicu na lokaciji izgradnje male hidroelektrane Raštak koja još uvijek nije izgrađena. Na osnovu obaviještenja od strane CEDIS-a upoznati smo da su uslovi za priključenje istekli tokom 2014. godine, nakon čega koncesionar nije podnosio novi zahtjev.

Okolnosti koje koncesionar navodi kao smetnju za ispunjenje obaveza iz II faze svakako nisu viša sila jer nisu prirodna nepogoda, a nisu ni događaj obuhvaćen definicijom više sile u članu 26 Ugovora o koncesiji. Ostaje pitanje da li se okolnosti koje koncesionar navodi kao smetnju za ispunjenje obaveza iz II faze mogu razumjeti kao "vanredni događaj" u smislu člana 57 Zakona o koncesijama. Odgovor na ovo pitanje zavisi od toga da li su okolnosti na koje se koncesionar poziva bile nepredvidive u vreme zaključenja Ugovora.

Član 57 Zakona o koncesiji zahtijeva da događaj bude nepredvidiv u vrijeme zaključenja ugovora o koncesiji, da bi se mogao smatrati "vanrednim". Način i mjesto priključenja objekta mHE na distributivni sistem određuje se uslovima za priključenje koje izdaje operator distributivnog sistema, koji su dio urbanističko-tehničkih uslova koji se pribavljaju za potrebe izrade tehničke dokumentacije i pribavljanja građevinske dozvole. Zato je, radi ocjene da li se okolnosti na koje se poziva koncesionar mogu smatrati nepredvidljivim, potrebno utvrditi da li je koncesionar imao uslove za priključenje, odnosno da li je za mjesto priključenja znao ili mogao znati, u vrijeme zaključenja Ugovora. Ukoliko je za to znao ili mogao znati, onda te okolnosti nisu bile nepredvidive pa zahtjev za mirovanje prava i obaveza iz Ugovora ne bi bio osnovan.

U građevinskoj dozvoli za mHE Ljeviška, koja je izdata koncesionaru, stoji da su urbanističko-tehnički uslovi izdati 23.07.2013. godine, dakle nakon što je potpisan Ugovor o koncesiji. Međutim, Ugovor je zaključen na osnovu prethodno pribavljene energetske dozvole. Pravilnik o kriterijumima za izdavanje energetske dozvole, sadržini zahtjeva i energetske dozvole ("Službeni list Crne Gore", br. 49/10, 38/13), koji se primjenjivao u konkretnom slučaju, je u članu 15 propisivao da se uz zahtjev za izdavanje energetske dozvole mora dostaviti i idejno rješenje energetske objekta tj. tehničko-tehnološko rješenje. Ovim Pravilnikom je takođe predviđeno da tehničko-tehnološkim rješenjem, između ostalog, mora biti predviđen način obezbjeđivanja uslova za priključenje objekata na postojeći distributivni sistem, i da mora da ga prati mišljenje operatora distributivnog sistema o mogućnostima i uslovima priključenja planiranog objekta na elektroenergetski sistem. Iz ovoga slijedi da je koncesionar bio upoznat sa detaljima planiranog priključenja prije zaključenja Ugovora o koncesiji, pa stoga može se zaključiti da koncedent nije imao obavezu da koncesionaru odobri zahtev za mirovanjem prava i obaveza iz koncesionog ugovora. Ugovoreni rok za II fazu Plana realizacije je istekao 3.09.2018. godine. Okolnosti koje je koncesionar isticao kao razlog zbog koga nije u mogućnosti da ispuni svoje obaveze iz II faze u predviđenom roku ne predstavljaju višu silu u smislu člana 26 Ugovora Ljeviška, te koncesionar nije mogao tvrditi da je po tom osnovu oslobođen odgovornosti za neispunjenje ugovorene obaveze.

Na osnovu izloženog, koncedent nije imao obavezu da odobri koncesionaru zahtjev za mirovanje prava i obaveza (niti se smatra da je taj zahtjev odobren zbog "ćutanja" koncedenta). Okolnosti na koje se koncesionar pozivao nisu imale ni karakter više sile u smislu ugovora o koncesiji niti su

imale karakter nepredviđenih okolnosti (s obzirom da mu te okolnosti nisu mogle biti nepoznate u vrijeme zaključenja ugovora) koje bi bile osnov za određivanje mirovanja prava i obaveza. To dalje znači da je koncedent mogao da u skladu sa ugovorom pozove koncesionara da ispuni svoje obaveze, i ostavi mu prethodno primjereni rok.

Kao što je navedeno, dana 03.09.2018. godine koncesionaru je istekla II faza-faza izgradnje. Pored ovoga, shodno ugovornoj obavezi Koncesionar je bio dužan da dostavi novu bankarsku garanciju u iznosu od 270.000,00€.

Članom 23 Ugovora o koncesiji je, između ostalog propisano:

„23.2. Pored slučajeva iz stava 1 ovog člana, Koncedent ima pravo da raskine ovaj ugovor, i u slučajevima, kada:

- i. Koncesionar nije dostavio bilo koju od bankarskih garancija, u visini, roku i sa sadržajem predviđenim čl. 11 i 19 Ugovora;
- v. Koncesionar ne obavlja koncesione djelatnosti u skladu sa dinamikom i u obimu utvrđenom Ugovorom i Planom realizacije, osim u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile;
- vi. Koncesionar ne izvrši radnje iz I ili II faze Plana realizacije u ugovorenom roku ili ne započne koncesione djelatnosti u ugovorenom roku.

23.3. Prije pokretanja postupka raskida Ugovora iz stava 2 ovog člana, Koncedent je dužan da u pisanoj formi obavijesti Koncesionara i odredi mu primjereni rok za izvršenje ugovorene obaveze.“

Uvažavajući navedeno, Vlada je Zaključkom od 15.10.2020. godine,, a poštujući odredbe člana 23.3 Ugovora o koncesiji, koncesionaru odredila primjereni rok za izvršenje ugovornih obaveza, na sljedeći način:

„Vlada određuje koncesionaru „Dekar“ d.o.o primjeren rok od 30 dana za izvršenje ugovorne obaveze u smislu dostavljanja bankarske garancije u skladu sa zaključenim Ugovorom o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane “Ljeviška rijeka - izvor Morače” broj: 01-1670/1 od 29.06.2012. godine i Aneksom br. 1 Ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane “Ljeviška rijeka - izvor Morače” broj: 01-6/234 od 12.09.2016. godine.“

„Vlada određuje koncesionaru „Dekar“ d.o.o primjeren rok od 60 dana za izvršenje ugovorne obaveze u smislu završetka II faze u skladu sa zaključenim Ugovorom o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane “Ljeviška rijeka - izvor Morače”, broj: 01-1670/1 od 29.06.2012. godine i Aneksom br. 1 Ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane “Ljeviška rijeka - izvor Morače”, broj: 01-6/234 od 12.09.2016. godine.“

Primjereni rokovi su počeli da teku 28.10.2020. godine, kao dan dostavljanja dopisa kojim je koncesionar obaviješten o utvrđenom roku za izvršenje ugovornih obaveza. Budući da u primjerenom roku od 30 dana koncesionar nije izvršio ugovorenu obavezu u smislu dostavljanja bankarske garancije, stekli su se uslovi da se Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane “Ljeviška rijeka - izvor Morače”, broj: 01-1670/1 od 29.06.2012. godine i Aneks br. 1 Ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane “Ljeviška rijeka - izvor Morače”, broj: 01-6/234 od 12.09.2016. godine, raskine.

U međuvremenu, nakon upućivanja dopisa kojim je koncesionar obaviješten o utvrđivanju primjerenih rokova, isti je preko advokata prvo dostavio zahjev 26.11.2020. godine za prolongiranje roka za dostavu bankarske garancije, a nakon toga 27.11.2020. godine i dopis u kojem je obavijestio Ministarstvo da usled nepoštovanja obaveza od strane Države, kao koncedenta, raskida ugovor. Zaštitnik imovinsko pravnih interesa je nakon toga dostavio Ministarstvu kapitalnih

investicija tužbu ovog koncesionara kojom je predloženo da sud utvrdi da je ugovor raskinut, kao i osnovanost za naknadu štete.

Imajući u vidu da ne postoji kršenje ugovornih obaveza od strane koncedenta, smatramo da koncesionar nije imao osnova za raskid ugovora, a uz to nije mogao raskinuti ugovor zbog neispunjenja budući da je i sam u kršenju svojih ugovornih obaveza, smatramo da je izjava o raskidu ugovora koju je koncesionar dostavio bez pravnog dejstva, pa budući da je Vlada, kao koncedent, već pokrenula postupak raskida, i da je primjereni rok istekao 28.12.2020. godine, u kom roku koncesionar nije izvršio propisanu obavezu, koncedent će okončati započeti postupak raskida i raskinuti predmetni ugovor.

U vezi sa navedenim, Ministarstvo kapitalnih investicija predlaže Vladi Crne Gore da donese sljedeće:

ZAKLJUČKE:

1. Vlada je na sjednici od _____2020. godine razmotrila i usvojila Informaciju o predlozima za raskid ugovora o koncesiji kojima je predviđena izgradnja malih hidroelektrana na vodotocima Raštak, Ljeviška i Reževića rijeka.
2. Raskida se Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane "Raštak" na vodotoku Raštak broj: 310-1873/2019-1 od 13.11.2019. godine.
3. Raskida se Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane "Raštak 2" na vodotoku Raštak broj: 310-1872/2019-1 od 13.11.2019. godine.
4. Raskida se Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju mHE "Rijeka Reževića" na vodotoku Reževića rijeka broj: 01-28/18 od 3.02.2014. godine.
5. Raskida se Ugovor o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane "Ljeviška rijeka - izvor Morače", broj: 01-1670/1 od 29.06.2012. godine i Aneks br. 1 Ugovora o koncesiji na osnovu energetske dozvole za izgradnju male hidroelektrane "Ljeviška rijeka - izvor Morače", broj: 01-6/234 od 12.09.2016. godine.
6. Zadužuje se Ministarstvo kapitalnih investicija da preduzme potrebne aktivnosti i sprovede procedure raskida ugovora iz tač. 2,3,4 i 5 ovih zaključaka.
7. Zadužuje se Ministarstvo kapitalnih investicija da nastavi sa praćenjem realizacije obaveza iz ugovora iz oblasti obnovljivi izvora energije i blagovremeno informiše Vladu o preduzetim aktivnostima.